

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód: 1IPO/POLSR3b/16	Názov predmetu: Politický systém SR
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh vzdelávacích činností: Prednáška, Seminár Rozsah vzdelávacích činností: 2,1 hod. týždenne,	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný rok a semester štúdia:	
2.rok ZS	politológia (POLb)
Odporúčaný semester: ZS	
Stupeň štúdia: 1.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Skúška priebežné testy počas semestra Výsledná známka z predmetu bude pozostávať zo súčtu získaných bodov: 1. priebežná písomka (historická časť) – 50 bodov; 2. záverečná písomka – 50 bodov. Výsledná známka: známka „A“ (výborne): 100 – 90 bodov známka „B“ (veľmi dobre): 89 – 80 bodov známka „C“ (dobré): 89 – 70 bodov známka „D“ (uspokojivo): 69 – 60 bodov známka „E“ (dostatočne): 59 – 50 bodov známka „FX“ (nedostatočne): 49 – 0 bodov	
Výsledky vzdelávania: Cieľom predmetu je poznať osobitosti politického systému SR a oboznámiť sa s hlavnými zložkami politického systému v súčasnosti a minulosti, s ich činnosťou, podielom na tvorbe politických rozhodnutí a politickom živote, vnímať činnosť politického systému. V rámci predmetu Politický systém SR sa študenti oboznámia s právnou úpravou jednotlivých súčastí politického systému SR. Absolvovaním predmetu by mal študent získať podrobné znalosti o ústavnej resp. zákonnej úprave jednotlivých inštitúcií a inštitútov slovenského politického systému.	
Stručná osnova predmetu: 1. Vývoj politických systémov na území Slovenska v rokoch 1918 – 1992 Československá republika 1918 – 1938 (ústavný vývoj, štátny mechanizmus). Druhá Č-SR (1938 – 1939) – autonómia Slovenska. Prvá Slovenská republika 1939 – 1945 (ústava, štátny mechanizmus). Slovenské národné povstanie. Československá republika v rokoch 1945 – 1948. Československo v rokoch 1948 – 1989 (ústavy 1948, 1960, federalizácia 1968, pád komunistickej diktatúry v roku 1989). Rozpad spoločného štátu. 2. Súčasný politický systém v Slovenskej republike Národná rada SR (poslanecký sľub, mandát, imunita, nezlučiteľnosť funkcie (konflikt záujmov); zánik mandátu poslanca, schôdza NR SR, uznávaniaschopnosť NR SR, pôsobnosť NR SR, orgány NR SR, legislatívna iniciatíva, požiadavky kladené na návrh právneho predpisu, legislatívne techniky,	

legislatívny proces na úrovni vlády SR, legislatívny proces na úrovni Národnej rady SR, publikácia právneho predpisu, Zákon o zbierke zákonov).

Voľby v SR (voľby do NR SR, voľby do orgánov samosprávy, aktívne a pasívne volebné právo; kandidátna listina, volebné komisie; priebeh volieb; vyhlásenie výsledkov volieb, volebný zákon).

Vláda SR (kontrola vlády zo strany NR SR, vzťahy vlády a NR SR v európskych záležitostiach, organizácia činnosti vlády SR; zasadnutie vlády SR, poradné orgány vlády SR: Legislatívna rada vlády, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy (právomoci, normotvorná činnosť).

Prezident SR (postavenie prezidenta v ústavnom systéme, priama voľba prezidenta, právomoci prezidenta, legislatívne veto, inštitút kontrasignácie, amnestia a milosť).

Ústavný súd SR a sudy SR (voľba, požiadavky na kandidátov, funkčné obdobie, konanie o súlade právnych predpisov s ústavou SR a ústavnými zákonmi, ústavná sťažnosť, iné právomoci ústavného súdu, štruktúra súdnych orgánov ako zložky politického systému, sústava súdov, ich kreovanie, postavenie Najvyššieho súdu, postavenie prokuratúry a jej funkcie, postavenie a funkcie ombudsmana v právnom systéme.

Referendum (ústavná úprava: obligatórne v. fakultatívne referendum).

Územno-správne členenie Slovenskej republiky (decentralizácia štátnej moci, delimitácia kompetencií na miestne a regionálne orgány verejnej správy, vznik miestnej samosprávy, jej kompetencie, voľby, vznik vyšších územných celkov (VUC), delimitácia kompetencií a finančných zdrojov, originálne a prenesené kompetencie, voľby do orgánov VUC, ich kompetencie a zodpovednosť za rozvoj regiónov.

Odporúčaná literatúra:

GRONSKÝ, Ján. Komentované dokumenty k ústavným dejinám Československa I. 1914 – 1945.

Praha : Karolinum, 2005. 584 s. ISBN 80-246-1027-2.

GRONSKÝ, Ján. Komentované dokumenty k ústavným dejinám Československa II. 1945 – 1960.

Praha : Karolinum, 2006. 510 s. ISBN 80-246-1210-0.

GRONSKÝ, Ján. Komentované dokumenty k ústavným dejinám Československa III. 1960 – 1989.

Praha : Karolinum, 2007. 441 s. ISBN 80-246-1285-0.

GYARFÁŠOVÁ, O. – MESEŽNIKOV, G. (eds.): Vláda strán na Slovensku: skúsenosti a perspektívy. Bratislava, IVO 2004.

Krátke dejiny Slovenska. Zost. E. Mannová. Bratislava : AEP, 2003. 370 s. ISBN 80-88880-53-X. [S. 265-319.]

LACKO, M.: Slovenská republika 1939-1945. Bratislava : Perfekt, 2008. 206 s. ISBN 978-80-8046-408-0.

LIĐÁK, J. – KOGANOVÁ, V. – LEŠKA, D.: Politické strany a hnutia na Slovensku po roku 1989. Bratislava, Ekonóm 1999.

MALÍŘ, Jiří – MAREK, Pavel a kol. Politické strany. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu v letech 1861 – 2004. 1. díl: 1861 – 1938. Brno : Doplněk, 2005. 1024 s. ISBN 80-7239-178-X.

MALÍŘ, Jiří – MAREK, Pavel a kol. Politické strany. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu v letech 1861 – 2004. 2. díl: 1938 – 2004. Brno : Doplněk, 2005. 804 s. ISBN 80-7239-179-8.

PEŠEK, J. – LETZ, R.: Štruktúry moci na Slovensku 1948:1989. Prešov : VMV, 2004. 807 s. ISBN 80-7165-469-8.

RYCHLÍK, Jan. Rozpad Československa : Česko-slovenské vzťahy 1989 – 1992. Bratislava : AEP, 2002. 457 s. ISBN 80-88880-02-5.

SZOMOLÁNYI, S. (ed.): Spoločnosť a politika na Slovensku. Cesty k stabilite 1989 – 2004. Bratislava, UK 2005.

ŠVECOVÁ, A. – GÁBRIŠ, T.: Dejiny štátu, správy a súdnictva na Slovensku. Plzeň: Aleš Čeněk,

2009. 266 s. ISBN 978-80-7380-161-8.

Ústava Slovenskej republiky. Bratislava, TA SR 1992.

VOJÁČEK, L. – KOLÁRIK, J. – GÁBRIŠ, T.: Československé právné dejiny. Bratislava :

Eurokódex, 2011. 424 s. ISBN 978-80-89447-42-8.

Poznámky:

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 33

A	B	C	D	E	FX
6%	33%	21%	15%	15%	9%

Vyučujúci:

doc. PhDr. Irina Dudinská, CSc., garant

Mgr. Michal Čirner, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

PhDr. Vladimír Dančíšin, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2019

Schválil: doc. PhDr. Irina Dudinská, CSc.